

Algebra ir geometrija informatikams. Paskaitų konspektas. Rimantas Grigutis

13 paskaita. *Tiesinės transformacijos plokštumoje ir erdvėje.*

Tiesinės transformacijos plokštumoje.

13.1 Apibrėžmas. *Funkcija T plokštumos R^2 vektoriui (x, y) lygybėmis*

$$\begin{aligned} u &= a_{11}x + a_{12}y \\ v &= a_{21}x + a_{22}y \end{aligned}$$

priskirianti vektorių (u, v) , $T(x, y) = (u, v)$, vadina tiesine transformacija.

Tiesinę transformaciją T apibrėžiančias lygybes (1) galima reikšti ir matricomis

$$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix},$$

$\begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix}$ – tiesinės transformacijos T matrica.

Norėdami pabrėžti ryšį tarp transformacijos T ir jos matricos transformacijos matricą žymi $[T]$.

13.2 Pavyzdžiai. 1. Transformacija T_0 , kurios matrica yra nulinė: $[T_0] = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$, vadina *nuline transformacija*. Turime

$$[T_0] \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

2. Transformacija T_I , kurios matrica yra vienetinė: $[T_I] = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, vadina *vienetine transformacija*. Turime

$$[T_I] \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}.$$

Pateiksime kitos svarbius tiesinių transformacijų plokštumoje pavyzdžius.

Tiesinis ištempimas ir tiesinis suspaudimas.

13.3 Apibrėžimas. Tegu k - neneigiamas skaičius. Tada transformacija $T_k(x, y) = (kx, ky)$ vadinama ištempimu, jei $k \geq 1$, ir suspaudimu, jei $0 < k \leq 1$.

Tiesinio ištempimo, suspaudimo plokštumoje matrica yra

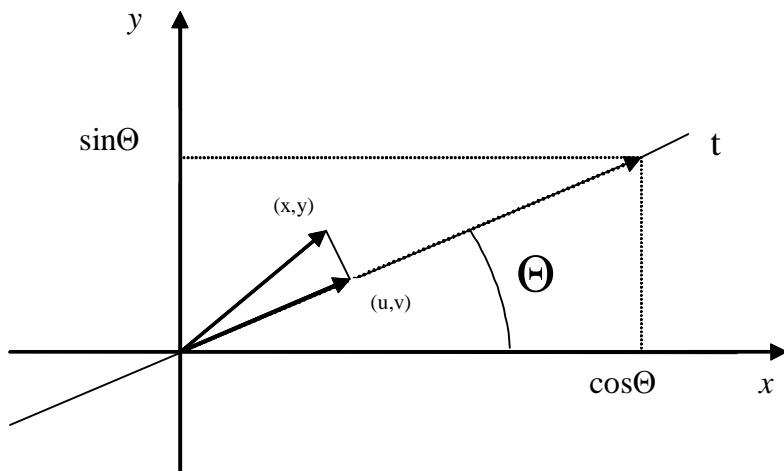
$$[T_k] = \begin{pmatrix} k & 0 \\ 0 & k \end{pmatrix}$$

$$[T_k] \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} k & 0 \\ 0 & k \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} kx \\ ky \end{pmatrix}.$$

Ortogonaliosios projekcijos transformacija plokštumoje.

13.4 Apibrėžimas. Ortogonaliosios projekcijos transformacija yra tiesinė transformacija kiekvienam vektoriui priskirianti to vektoriaus ortogonaliają projekciją kurioje nors tiesėje, einančioje per koordinatačių pradžią.

Tegu vektorius (u, v) yra vektoriaus (x, y) projekcija vienetiniame tiesės t krypties vektoriuje $(\cos \Theta, \sin \Theta)$:

Tada $T(x, y) = (u, v)$ yra ortogonaliosios projekcijos transformacija tiesės t atžvilgiu ir

$$\begin{aligned} (u, v) &= \text{proj}_{(\cos \Theta, \sin \Theta)}(x, y) = \\ \frac{(x, y) \cdot (\cos \Theta, \sin \Theta)}{\|(\cos \Theta, \sin \Theta)\|} \frac{(\cos \Theta, \sin \Theta)}{\|(\cos \Theta, \sin \Theta)\|} &= \\ (x \cos \Theta + y \sin \Theta) (\cos \Theta, \sin \Theta) &= \\ (x \cos^2 \Theta + y \sin \Theta \cos \Theta, x \cos \Theta \sin \Theta + y \sin^2 \Theta). \end{aligned}$$

Tada vektoriaus (u, v) koordinatės yra

$$\begin{aligned} u &= x \cos^2 \Theta + y \sin \Theta \cos \Theta \\ v &= x \cos \Theta \sin \Theta + y \sin^2 \Theta \end{aligned}$$

arba

$$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos^2 \Theta & \sin \Theta \cos \Theta \\ \sin \Theta \cos \Theta & \sin^2 \Theta \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix},$$

ir ortogonaliosios projekcijos matrica yra

$$[T] = \begin{pmatrix} \cos^2 \Theta & \sin \Theta \cos \Theta \\ \sin \Theta \cos \Theta & \sin^2 \Theta \end{pmatrix}.$$

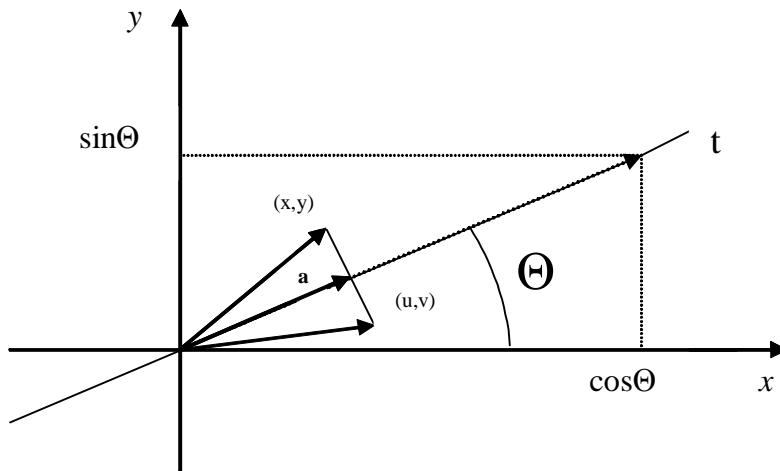
Štai ortogonalų projekcijų transformacijos plokštumoje kai kurių tiesių atžvilgiu

<i>Transformacija</i>	<i>Lygtys</i>	<i>Matrica</i>	<i>Formulė</i>	<i>Kampus Θ</i>
Projekcija į x- ašį	$u = x$ $v = 0$	$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$	0°
Projekcija į y- ašį	$u = 0$ $v = y$	$\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$	90°
Projekcija į tiesę $y = x$	$u = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2}y$ $v = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2}y$	$\begin{pmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$	45°

Atspindžio transformacija plokštumoje.

13.5 Apibrėžimas. Atspindžio transformacija plokštumoje yra tiesinė transformacija kiekvienam vektoriui priskirianti vektorių simetrišką kurios nors tiesės, einančios per koordinatų pradžią, atžvilgiu.

Tegu tiesė t sudaro su Ox ašimi Θ kampą, o T - atspindžio transformacija tiesės t atžvilgiu: $T(x, y) = (u, v)$. Rasime atspindžio transformacijos T matricą.

Tegu vektorius \mathbf{a} yra vektoriaus (x, y) projekcija vienetiniame tiesės t krypties vektoriuje $(\cos \Theta, \sin \Theta)$:

$$\begin{aligned} \mathbf{a} &= \text{proj}_{(\cos \Theta, \sin \Theta)}(x, y) = \\ &= \frac{(x, y) \cdot (\cos \Theta, \sin \Theta)}{\|(\cos \Theta, \sin \Theta)\|} \frac{(\cos \Theta, \sin \Theta)}{\|(\cos \Theta, \sin \Theta)\|} = \\ &= \frac{(x \cos \Theta + y \sin \Theta)(\cos \Theta, \sin \Theta)}{(\cos^2 \Theta + \sin^2 \Theta)(\cos \Theta, \sin \Theta)} = \\ &= (x \cos^2 \Theta + y \sin \Theta \cos \Theta, x \cos \Theta \sin \Theta + y \sin^2 \Theta) \end{aligned}$$

Tada

$$\begin{aligned} (x, y) - \mathbf{a} &= (x, y) - (x \cos^2 \Theta + y \sin \Theta \cos \Theta, x \cos \Theta \sin \Theta + y \sin^2 \Theta) = \\ &= (x \cos^2 \Theta + y \sin \Theta \cos \Theta - x, x \cos \Theta \sin \Theta + y \sin^2 \Theta - y) = \\ &= (2x \cos^2 \Theta + 2y \sin \Theta \cos \Theta - x, 2x \cos \Theta \sin \Theta + 2y \sin^2 \Theta - y) \end{aligned}$$

ir vektoriaus (u, v) koordinatės yra

$$\begin{aligned} u &= 2x \cos^2 \Theta + 2y \sin \Theta \cos \Theta - x = x(2 \cos^2 \Theta - 1) + y(2 \sin \Theta \cos \Theta) = \\ &\quad x \cos 2\Theta + y \sin 2\Theta \\ v &= 2x \cos \Theta \sin \Theta + 2y \sin^2 \Theta - y = x(2 \sin \Theta \cos \Theta) + y(2 \sin^2 \Theta - 1) = \\ &\quad x \sin 2\Theta - y \cos 2\Theta \\ u &= x \cos 2\Theta + y \sin 2\Theta \\ v &= x \sin 2\Theta - y \cos 2\Theta \end{aligned}$$

arba

$$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos 2\Theta & \sin 2\Theta \\ \sin 2\Theta & -\cos 2\Theta \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix},$$

ir atspindžio transformacijos matrica yra

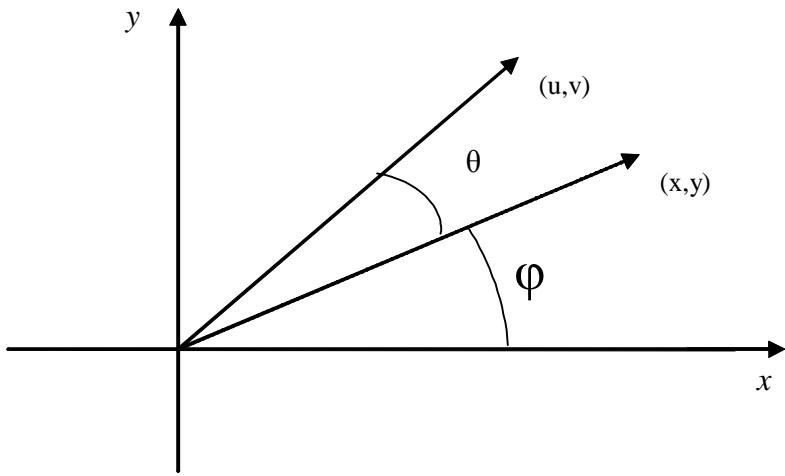
$$[T] = \begin{pmatrix} \cos 2\Theta & \sin 2\Theta \\ \sin 2\Theta & -\cos 2\Theta \end{pmatrix}$$

Štai atspindžio transformacijos plokštumoje kai kurių tiesių atžvilgiu:

<i>Transformacija</i>	<i>Lygtys</i>	<i>Matrica</i>	<i>Formulė</i>	<i>Kampus</i> Θ
Atspindys y - ašies atžvilgiu	$u = -x$ $v = y$	$\begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$	90°
Atspindys x - ašies atžvilgiu	$u = x$ $v = -y$	$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$	0°
Atspindys $y = x$ atžvilgiu	$u = y$ $v = x$	$\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$	45°

Posūkio transformacijos plokštumoje.

13.6 Apibrėžimas. *Posūkio transformacija kampu θ plokštumoje vadinaime tiesinę transformaciją T^θ , kuri kiekvieną plokštumos vektorių pasuka prieš laikrodžio rodyklę kampu θ .*

Rasime posūkio transformacijos T^θ matrica.

Tegu $T^\theta(x, y) = (u, v)$ ir $r = \sqrt{x^2 + y^2}$ - vektorių (x, y) ir (u, v) ilgis. Turime

$$\begin{aligned} (x, y) &= r \cos \varphi \mathbf{i} + r \sin \varphi \mathbf{j}, \\ (u, v) &= r \cos(\theta + \varphi) \mathbf{i} + r \sin(\theta + \varphi) \mathbf{j} \end{aligned}$$

ir

$$\begin{aligned} x &= r \cos \varphi, & y &= r \sin \varphi \\ u &= r \cos(\theta + \varphi) = r \cos \theta \cos \varphi - r \sin \theta \sin \varphi = x \cos \theta - y \sin \theta \\ v &= r \sin(\theta + \varphi) = r \sin \theta \cos \varphi + r \cos \theta \sin \varphi = x \sin \theta + y \cos \theta \\ u &= x \cos \theta - y \sin \theta \\ v &= x \sin \theta + y \cos \theta \end{aligned}$$

Tada

$$\begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos \theta & -\sin \theta \\ \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

ir posūkio transformacijos matrica yra

$$[T^\theta] = \begin{pmatrix} \cos \theta & -\sin \theta \\ \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix}.$$

Pastebékime, kad posūkio transformacijos matrica $\begin{pmatrix} \cos \theta & -\sin \theta \\ \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix}$ esame apibrėžę kompleksinį skaičių $\cos \theta + i \sin \theta$. Tada ir pačią posūkio transformaciją plokštumoje galime reikšti kompleksinių skaičių sandauga:

$$u + iv = (x + iy)(\cos \theta + i \sin \theta) = (x \cos \theta - y \sin \theta) + i(x \sin \theta + y \cos \theta),$$

o jeigu komplekcinio skaičiaus $u+iv$ trigonomerinė forma yra $r(\cos \varphi + i \sin \varphi)$, tai

$$u + iv = r(\cos \varphi + i \sin \varphi)(\cos \theta + i \sin \theta) = r((\cos(\varphi + \theta) + i \sin(\varphi + \theta))).$$

Tiesinės transformacijos erdvėje.

13.7 Apibrėžmas. Funkcija T erdvės R^3 vektoriui (x, y, z) lygybėmis

$$\begin{aligned} u &= a_{11}x + a_{12}y + a_{13}z \\ v &= a_{21}x + a_{22}y + a_{23}z \\ w &= a_{31}x + a_{32}y + a_{33}z \end{aligned}$$

priskirianti vektorių (u, v, w) , $T(x, y, z) = (u, v, w)$, vadina tiesine transformacija.

Tiesinę transformaciją T apibrėžiančias lygybes (1) galima reikšti ir matricomis

$$\begin{aligned} \begin{pmatrix} u \\ v \\ w \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \\ [T] &= \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} \text{ – tiesinės transformacijos } T \text{ matrica.} \end{aligned}$$

13.8 Pavyzdžiai. 1. Transformacija T_0 , kurios matrica yra nulinė: $[T_0] = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$, vadina nuline transformacija. Turime

$$[T_0] \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix},$$

2. Transformacija T_I , kurios matrica yra vienetinė: $[T_I] = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$, vadinama *vienetine transformacija*. Turime

$$[T_I] \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}.$$

Pateiksime kitus svarbius tiesinių transformacijų erdvėje pavyzdžius.

Tiesinis ištempimas ir tiesinis suspaudimas. erdvėje.

13.9 Apibrėžimas. Tegu k - neneigiamas skaičius. Tada transformacija $T_k(\mathbf{x}, \mathbf{y}) = (kx, ky)$ vadinama ištempimu, jei $k \geq 1$, ir suspaudimu, jei $0 \leq k \leq 1$.

Tiesinio ištempimo, suspaudimo erdvėje matrica yra

$$[T_k] = \begin{pmatrix} k & 0 & 0 \\ 0 & k & 0 \\ 0 & 0 & k \end{pmatrix}$$

$$[T_k] \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} k & 0 & 0 \\ 0 & k & 0 \\ 0 & 0 & k \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} kx \\ ky \\ kz \end{pmatrix}.$$

Ortogonaliosios projekcijos transformacija erdvėje.

13.10 Apibrėžimas. Ortogonaliosios projekcijos transformacija yra tiesinė transformacija kiekvienam vektoriui priskirianti to vektoriaus ortogonaliają projekciją kurioje nors plokštumoje, einančioje per koordinatių pradžią.

Ortogonaliosios projekcijos transformacijos erdvėje koordinatinių plokštumų atžvilgiu:

<u>Transformacija</u>	<u>Lygtys</u>	<u>Matrica</u>	<u>Formulė</u>
Projekcija į xy- plokštuma	$u = x$ $v = y$ $w = 0$	$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$
Projekcija į xz- plokštuma	$u = x$ $v = 0$ $w = z$	$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$
Projekcija į yz- plokštuma	$u = 0$ $v = y$ $w = z$	$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$

Atspindžio transformacija erdvėje.

13.11 Apibrėžimas. Atspindžio transformacija erdvėje yra tiesinė transformacija kiekvienam vektoriui priskirianti vektorių simetrišką kurios nors plokštumos, einančios per koordinatių pradžią, atžvilgiu.

Atspindžio transformacijos erdvėje koordinatinių plokštumų atžvilgiu:

<u>Transformacija</u>	<u>Lygtys</u>	<u>Matrica</u>	<u>Formulė</u>
Atspindys xy- plokštumos atžvilgiu	$u = x$ $v = y$ $w = -z$	$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$
Atspindys xz- plokštumos atžvilgiu	$u = x$ $v = -y$ $w = z$	$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$
Atspindys yz- plokštumos atžvilgiu	$u = -x$ $v = y$ $w = z$	$\begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} u \\ v \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$

Posūkio transformacijos erdvėje.

13.12 Apibrėžimas. Tegu l – tiesė erdvėje, einanti per koordinacijų pradžia, ir \mathbf{u} – tiesės l krypties vektorius. Teigiamo tiesės posūkio kryptimi (vektoriaus \mathbf{u} atžvilgiu) vadinsime kryptį, gaunama sukant dešinę ranką, nykščiu nukreipta vektoriaus \mathbf{u} kryptimi, sulenkty pirštų link (dešinės rankos taisykla). Posūkiu erdvėje kampu θ vadiname tiesinę transformacija T^θ , kuri kiekvieną vektorių palyuka teigiamo duotos tiesės posūkio kryptimi kampu θ .

Posūkio transformacijos apie koordinatinės ašis:

<u>Transformacija</u>	<u>Lygtys</u>	<u>Matrica</u>
Posūkis apie x- aši kampu θ	$u = x$ $v = y \cos \theta - z \sin \theta$ $w = y \sin \theta + z \cos \theta$	$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \theta & -\sin \theta \\ 0 & \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix}$
Posūkis apie y- aši kampu θ	$u = x \cos \theta + z \sin \theta$ $v = 1$ $w = -x \sin \theta + z \cos \theta$	$\begin{pmatrix} \cos \theta & 0 & \sin \theta \\ 0 & 1 & 0 \\ -\sin \theta & 0 & \cos \theta \end{pmatrix}$
Posūkis apie z- aši kampu θ	$u = x \cos \theta - y \sin \theta$ $v = x \sin \theta + y \cos \theta$ $w = z$	$\begin{pmatrix} \cos \theta & -\sin \theta & 0 \\ \sin \theta & \cos \theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Tiesinių transformacijų sandauga.

13.13 Apibrėžimas. Tegu T_A ir T_B - dvi transformacijos arba Dekarto plokštumoje R^2 arba erdvėje R^3 . Tada T_A ir T_B kompozicija $T_B \circ T_A$ apibrėžta formulė

$$(T_B \circ T_A)(\mathbf{a}) = T_B(T_A(\mathbf{a})), \text{čia } \mathbf{a} \in R^2 \text{ arba } \mathbf{a} \in R^3.$$

vadinama tiesinių transformacijų sandauga $T_B T_A$.

Transformacija $T_B T_A$ yra tiesinė, nes ji apibrėžiama kvadratine matrica BA :

$$(T_B T_A)(\mathbf{a}) = (T_B \circ T_A)(\mathbf{a}) = T_B(T_A(\mathbf{a})) = B(A\mathbf{a}) = (BA)\mathbf{a}$$

ir

$$[T_B T_A] = [T_{BA}].$$

Taigi turime, kad

$$T_B T_A = T_{BA}.$$

13.14 Pavyzdys. $T^{\theta_2} T^{\theta_1} = T^{\theta_2 + \theta_1}$.

Parodysime, kad šių transformacijų matricos sutampa:

$$\begin{aligned} [T^{\theta_2} T^{\theta_1}] &= [T^{\theta_2}] \cdot [T^{\theta_1}] = \begin{pmatrix} \cos \theta_2 & -\sin \theta_2 \\ \sin \theta_2 & \cos \theta_2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \cos \theta_1 & -\sin \theta_1 \\ \sin \theta_1 & \cos \theta_1 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} \cos \theta_2 \cos \theta_1 - \sin \theta_2 \sin \theta_1 & -(\cos \theta_2 \sin \theta_1 + \sin \theta_2 \cos \theta_1) \\ \sin \theta_2 \cos \theta_1 + \cos \theta_2 \sin \theta_1 & -\sin \theta_2 \sin \theta_1 + \cos \theta_2 \cos \theta_1 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} \cos(\theta_1 + \theta_2) & -\sin(\theta_1 + \theta_2) \\ \sin(\theta_1 + \theta_2) & \cos(\theta_1 + \theta_2) \end{pmatrix} \\ &= [T^{\theta_2 + \theta_1}]. \end{aligned}$$

Tiesinių transformacijų sandaugoje yra svarbi dauginamųjų tvarka: ne visada transformacija $T_B T_A$ yra lygi transformacijai $T_A T_B$. Pavyzdžiui, jei T_A atspindžio transformacija Dekarto plokštumoje tiesės $y = x$ atžvilgiu, o T_B - ortogonalioji projekcija į x -aši, tai

$$\begin{aligned} [T_B T_A] &= [T_B] [T_A] = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \\ [T_A T_B] &= [T_A] [T_B] = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Taigi, šiuo atveju $T_B \circ T_A \neq T_A \circ T_B$.